

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Grudzień 1970 r.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 4/45 minut

Cele

Uczeń po lekcji:

- Przedstawia genezę wydarzeń grudnia 1970 r.
- Omawia przebieg wydarzeń na Wybrzeżu – Gdańsku, Gdyni, pozostałych miejscach protestów
- Dokonuje oceny znaczenia tych wydarzeń
- Doskonali umiejętność analizy historycznej
- Kształtuje kompetencje cyfrowe, społeczne i porozumiewania się w języku ojczystym.

Metody/Techniki/Formy pracy

praca w grupach, drama

Środki dydaktyczne

- podręcznik, <https://grudzien70.ipn.gov.pl>
- <https://grudzien70.ipn.gov.pl/g70/multimedia-1/1725,Czarny-czwartek-Dlaczego.html>

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Nauczyciel przy pomocy rozmowy nauczającej przypomina przyczyny protestów społecznych w czerwcu 1956 roku i w marcu 1968 roku. Zwraca uwagę uczniów na reakcję władz po obydwu protestach (w 1956 r. władza przyznała się do „błędów i wypaczeń” i nastąpiła zmiana na stanowisku I sekretarza KC PZPR, w 1968 roku machina propagandowa kierowała zarzuty wobec prowokatorów, syjonistów, rzekomo odpowiedzialnych za wystąpienia studentów). Nauczyciel wspomina o rywalizacji wewnętrznej w partii, mówi o wzmocnieniu pozycji Gomułki w po interwencji w Czechosłowacji i doprowadzeniu do układu z RFN podpisanego 7 grudnia 1970 r. Pokazuje zdjęcia W. Brandta i omawia znaczenie tego gestu. Następnie przechodzi do właściwego tematu lekcji i podaje główną przyczynę wystąpień – podwyżki cen. Nauczyciel dzieli klasę na grupy. Uczniowie wcielają się w rolę dziennikarzy i mają zrelacjonować przebieg protestów.

Grupa I

Na podstawie informacji z podręcznika oraz strony <https://grudzien70.ipn.gov.pl> przedstawcie relację dziennikarską na temat wydarzeń w Gdańsku w dniach 14-15 grudnia 1970 r. i reakcji władz. Wasze wystąpienie nie powinno być dłuższe niż 5 minut, powinno zawierać również fotorelację z miejsca wydarzeń.

Grupa II

Na podstawie informacji z podręcznika oraz strony <https://grudzien70.ipn.gov.pl> przedstawcie relację dziennikarską na temat wydarzeń w Gdyni w grudniu 1970 r. Wasze wystąpienie nie powinno być dłuższe niż 5 minut, powinno zawierać również fotorelację z miejsca wydarzeń oraz wyjaśnienie symbolicznego charakteru postaci Janka Wiśniewskiego.

Grupa III

Na podstawie informacji z podręcznika oraz strony <https://grudzien70.ipn.gov.pl> przedstawcie relację dziennikarską na temat protestów poza trójmiastem w grudniu 1970 r. Wasze wystąpienie nie powinno być dłuższe niż 5 minut, powinno zawierać również fotorelację z miejsca wydarzeń.

Grupa IV

Na podstawie informacji z podręcznika oraz strony <https://grudzien70.ipn.gov.pl/g70/historia/1642,Grudzien-1970-Jerzy-Eisler.html> przedstawcie relację dziennikarską o okolicznościach dojścia do władzy Edwarda Gierka i początkach jego rządów. Wasze wystąpienie nie powinno być dłuższe niż 5 minut, powinno zawierać również fotorelację.

Po przedstawieniu przez uczniów efektów ich pracy klasa ogląda fragment filmu <https://grudzien70.ipn.gov.pl/g70/multimedia-1/1725,Czarny-czwartek-Dlaczego.html>.

Na zakończenie lekcji nauczyciel inicjuje dyskusję na temat znaczenia wydarzeń grudnia 1970 r.

Komentarz metodyczny

Podczas pracy w grupach uczniowie z SPE wykonują zadania zgodnie ze swoimi możliwościami – uczniowie zdolni przygotowują przebieg wydarzeń, uczniowie mający specyficzne trudności w nauce mogą zająć się dobieraniem materiału ilustracyjnego, fragmentów relacji świadków. Nauczyciel ocenia pracę zespołów wg znanych uczniom kryteriów oceny wypowiedzi ustnych, propozycje takich kryteriów zostały umieszczone w programie nauczania.